

BEELDENDE KUNST Nieuwe schatten uit Duitse kunstverzameling Würth te zien in bedrijfsvestiging Den Bosch

Oorlog als motor voor Duitse kunst

Markus Lüpertz, 'Zelt I - dithyrambisch', olieverf op linnen, 1965.
foto Verzameling Würth

Zwart, rood en geel. Kunstlocatie Würth toont in Den Bosch dit jaar schilderijen uit de grote collectie Duitse neo-expressionisme van het moederbedrijf.

door Gerrit van den Hoven

Het is opmerkelijk en het blijft opmerkelijk. Kwalitatief goede kunst kijken in een bedrijfspand op een industrieterrein. De kunstruimte van Würth op De Brand in Den Bosch heeft inmiddels een redelijke bekendheid. Jaarlijks bezoeken circa 7000 mensen de kunstlocatie. Gevoed door de omvangrijke, 12.000 kunstwerken omvattende collectie van bedrijfsoprichter Reinhold Würth slaagt het bedrijf in montage- en bevestigingsmateriaal er elke keer weer in een bijzondere verzameling kunst te tonen. Groot is die kunstruimte op De Brand niet. Dat heeft gevolgen voor de kunstwerken. Die mogen niet in de weg staan en geen deuren en vluchtgangen blokkeren. Maar ja, dat is in de maatschappij niet wezenlijk anders.

De eerste generatie kunstenaars in het na-oorlogse Duitsland staat vanaf zondag centraal in 'Zwart, rood, geel'. Eind jaren zeventig

werd die generatie kunstenaars ook in Nederland bekend. Museumdirecteur Rudi Fuchs, destijds in dienst van het Van Abbemuseum in Eindhoven, was de man die schilders als Georg Baselitz, Markus Lüpertz, Jörg Immendorff en Anselm Kiefer in Nederland introduceerde. De Duitse na-oorlogse kunstenaars hadden een ding gemeen: de oorlog. Het verwerken daarvan werd een overkoepelend thema. Kiefer schilderde letterlijk lood-

Duitse kunst uit de jaren zeventig en tachtig bij kunstlocatie Würth

zware schilderijen, Lüpertz verwerkte nazihelmen in zijn werk. Immendorff gaf de Duitse geschiedenis een plaats in zijn schilderijenreeks Café Deutschland. De Duitse neo-expressionisten borduurden enerzijds voort op vooroorlogse stromingen als 'Die Brücke', maar gaven er ook een eigentijdse draai aan.

Het mooie aan de kunstlocatie van Würth is dat er steeds thema-tenoonstellingen samengesteld worden die inzoomen op een stukje kunstgeschiedenis. Bescheiden, meestal zonder echte topwerken van de kunstenaar maar altijd met een

Jörg Immendorff, 'Der Malerfeind', 1986, olieverf op linnen.
foto Verzameling Würth

Karl-Horst Hödicke, 'Selbstportrait', 1973.
foto Verzameling Würth

aantal verrassingen. Nooit eerder in Nederland getoonde vroege werken bijvoorbeeld. Dat was zo bij de thema-expositie over Arnulf Rainer zo en dat is nu ook zo. Immendorff heeft mooiere schilderijen dan het relatief onbekende 'Der Malerfeind', maar het schilderij voldoet wel goed om het Duitse verhaal te kunnen illustreren.

Na de doorbraak van de wegbereiders volgden de succesvolle Duitse kunstenaars elkaar in hoog tempo op. 'Neue Wilden' werden ze ge-

noemd. Met Elvira Bach en Rainer Fetting heeft Würth de Berlijnse tak van die stroming in huis. Snelheid werd het handelsmerk van deze schilders. De werken moesten eruit zien alsof ze in een woedende roes op een namiddag waren geschilderd. Soms was dat ook zo. 'Zwart, rood, geel, neo-expressionisme uit de verzameling Würth'. Kunstlocatie Würth, Het Sterrenbeeld 35, Den Bosch. Vanaf 7 februari t/m 31 december, ma t/m vrijdag en zondag 11-17 uur.